

2021-10-05

Öppet brev till våra politiker på
Lokala, regionala, centrala nivåer

Exploateringsturismen skapar problem i förutsättningarna för ett traditionellt fäbodbruk

Fäbodrörelsen i Sverige tycker att nu är det dags att politiken på lokalt och regionalt plan börjar ta ansvar för utvecklingen i fjällvärlden. Vi har i fjällkedjan den mest bevarade kulturen med småbruk, fjälljordbruk och fungerande fäboddrift som dessutom närmar sig att tas upp på Unescos lista över immateriella kulturarv. Ett kulturarv och en landskapsvårdande verksamhet som satts under en oerhörd press. Hoten mot driften blir bara fler och fler och vi upplever ett ointresse bland politiker och myndighetsutövare – eller är det en brist på kunskap och insikt?

Historiskt har fäbodar varit en tillgång för turismen. De har fungerat som utflyktsmål för vandring mm där det ofta funnits servering i liten skala och försäljning av ost och smör mm. Ett litet tillskott i försörjningen för fäbodbrukaren.

Nu utvisar politiken fäbodbruket då man väljer att inte försvara en verksamhet som har uråldriga traditioner. Utvisningen består i att man tillåter att mark köps upp för exploatering av fritidshus på marker som håller en biologisk mångfald skapad av fäbodbrukets mular. När politiken accepterar exploateringsturismen så slås den traditionella natur- och kulturturismen ut.

Priser på marker, fritidshus och permanentbostäder är idag så höga att en fäbodbrukare eller annan lokalt boende "vanlig människa" inte har en chans att få fram nödvändigt kapital.

Vi från Förbundet Svensk fäbodkultur och utmarksbruk är villiga att hjälpa till och visa på möjligheter som ger politiker och myndigheter trygghet i att också kunna försvara fäbodkulturen. Vi kan också visa vägar för hur politiken kan hjälpa till att ställa upp för den nya trenden med självhushållning och de möjligheter som en breddning av fäbodbruk och småbruk kan innebära för en ökad självförsörjningsgrad.

Ett aktivt fäbodbruk är en del av svaret på de problem som livsmedels- och skogsstrategier söker framtida lösningar på.

Antaget vid fäbodriksdagsförhandlingarna vid Edebäcks bygdegård – Värmland 2021-09-26